

POSTÁS DOLGOZÓ

XXXIX. ÉVFOLYAM, 11. SZÁM

A POSTAI DOLGOZÓK SZAKSZERVEZETÉNEK LAPJA

1994. NOVEMBER

Kongresszusra készülünk Kétnapos munkaértekezlet Szegeden

Mint ismeretes, 1995 tavaszán kerül sor a Postai Dolgozók Szakszervezetének kongresszusára. Egy kongresszusra, mely minden bizonnyal alapos változásokat hoz majd a szakszervezet életében, új – s a korhoz jobban igazodó – irányelveket dolgoz ki, és kihat a következő évek minden szakszervezeti cselekvésére. Az előkészítő munka a Titkárok Országos Tanácsának kihelyezett szegedi, kétnapos ülésén elkezdődött. Az előkészítőkre minden bizonnyal irgalmatlanul nehéz és felelősségteljes munka vár tavaszig. Mi erről a véleménye Mundruczó Kornél országos titkárnak?

– Nyilvánvalóan így van, s ez valóban egy hosszú „menetelés” lesz, és a szegedi két nap ennek csak induló állomása volt.

– **Miért vidék, mert ha jól tudom ilyen jelentőségű tanácskozás a szakszervezeti munkáról mindig Budapesten történt. Szóval miért Szeged?**

– Azt hiszem, nem először kellett volna ilyen kihelyezett értekezletet tartani vidéken az elmúlt négy évre visszatekintve. Ezt most a szegedi két nap is bizonyította. Főleg azért, mert érzésem szerint ennyi munkát Budapesten talán egy hét alatt sem tudtunk volna elvégezni.

– **Netán jobb és tisztább volt a levegő?**

– Természetesen nem erről van szó. Sokkal inkább az a tény a fontos, hogy Szegeden úgyszólván ki sem tudtunk mozni, szinte be voltunk zárva, csak a munkára koncentráltunk. Senkinek nem indult vonata, senkit nem kerestek telefonon, hanem reggeltől estig megfelelő körülmények között dolgoztunk.

– **Látástól vakulásig, mint a döntésre kényszerített esküdtszék ítélezésében.**

– Volt is miről döntenünk, hiszen azt hiszem, nem kell hangsúlyoznom milyen jelentőségű eseményre készülünk. Készülünk arra, hogy 1995-ben a Postai Dolgozók Szakszervezetének kongresszusát úgy készítsük elő, hogy méltó legyen egy jubileumhoz. Méltó legyen arra is, hogy egy választói kongresszust megelőzően mindazokat a munkákat, melyeket pozitívan értékelünk; elismerjük, azt pedig melyet nem tettünk meg, felvessük és következő programunkban megfogalmazzuk.

– **Elnézést, de valamit nem értek. Mitől jubileumi ez a II. kongresszus?**

– Szerintem a múlt értékelése nélkül a jövőt nem lehet építeni, s a postászsakszervezet jövőre lesz 50 éves. Ez jelenti a jubileumot, s a titkárok tanácsa úgy határozott, hogy az egykori megalakulás időpontjának közelében rendezzük a kongresszust. A jubileum tehát a megalakulásra vonatkozik. Döntöttünk arról is, hogy erre a rendezvényre hívjuk meg mindazon alapítokat, akik 1945. február 21-én részesei voltak annak, hogy az akkori postán szakszervezet alakult.

– **Köszönöm, így már értem, és az is nyilvánvaló, hogy ez nem egy úgymond „belterjes” kongresszus lesz, hanem ennél jóval több.**

– Így van, és azt is javasoltuk – amit a titkárok testülete november 28-i ülésén minden bi-

zonnyal elfogad majd –, hogy hívjuk meg az IPTT – a világszövetség – elnökét, főtitkárát és európai elnökét, továbbá hívjuk meg mindazon külföldi szakszervezeteket, akikkel a Postai Dolgozók Szakszervezetének kétoldalú kapcsolata van. Meghívjuk továbbá az MSZOSZ elnökét, meghívjuk Lotz Károly miniszter urat és természetesen a Magyar Posta Rt. elnök-vezérigazgatóját, minden területi postáigazgatót, és a kft.-k, a rt.-k vezetőit, hogy ők is hallják; mi foglalkoztatja szakszervezetünket.

– **Óriási feladatnak tűnik ennek megszervezése, s hogy nem lesz sétágalopp, az már most is biztos.**

– Ezért kezdtük el a szervezést már a mai napon. Ennek érdekében november 14-én az intézőbizottság útjára engedi a választási szabályzatot, hogy mindenki időben tudja meg, hogy a választásokat hogyan bonyolítjuk. Mindenki tudja és érte azt, hogy a döntési mechanizmusban mit jelent az egyszerű, vagy a minősített többség. Fontos az érthetőség, és természetesen a tiszta és demokratikus szabályok betartása. Nagyon fontos az is, hogy lehetőség nyíljon az alap-, illetve közszervezeteknek, hogy a helyi sa-

játosságoknak megfelelően mérlegeljenek.

Hogy csak egy példát mondjak – lehet hogy apróság – mérlegelhessek például azt is, hogy a bizalmi titkosan, vagy nyílt szavazás útján válasszák. Mérlegelhessek azt, hogy a változó helyzetben, amikor a posta szervezete és üzletági irányítása január 1-jétől változik és a program szerint 2-3 éven belül általánossá válik – feltétlen szükséges-e a középsszerveknél választást lebonyolítani. Feltétlenül szükséges-e, vagy elégséges-e az, ha a tagság elégedett a terü-

leti tszbtitkárral, egyszerűen megerősíti tisztében. Két helyen viszont feltétlenül ajánljuk a választást, ez pedig az alapszerv – azzal a megjegyzéssel, hogy ott nem, ahol a cikluson belül valamilyen oknál már volt választás –, de mindenképpen szükséges választani országos szinten, mert a posta az marad és a

Üzletpolitika és piacgazdaság

A Magyar Posta az elmúlt években a közlekedési tárca irányítása alá tartozó, országos hatáskörű, államigazgatási irányítású vállalatként működött. Gazdálkodását kiegyensúlyozottság, pénzügyi stabilitás jellemezte. Az alaptervekenységhez tartozó, hagyományos postai szolgáltatások ellátásából származó jövedelmezősége kedvezően alakult. Vajon folytatódik-e ez a tendencia napjainkban is, miután már nem vállalatként, hanem – ez év január 1-jétől – százszázalékosan állami tulajdonban maradó részvénytársaságként működik a Magyar Posta?

Erről, pontosabban fogalmazva, a piaci viszonyokhoz igazodó üzletpolitikáról beszélgettünk Hegedűs Annával, a vezérigazgatóság osztályvezetőjével.

– Az átalakulást követően továbbra is legfőbb cél a gazdasági stabilitás és a fizetőképesség megőrzése – kezdte a beszélgetést. – Az egyre erőteljesebben jelentkező piaci versenyben azonban elengedhetetlen, hogy az eddigiekénél is hatékonyabb, korszerűbb, minőségileg jobb szolgáltatást nyújtsunk.

– **A piacgazdasági viszonyok megkövetelik új, ahhoz alkalmazkodni képes szervezeti formák kialakítását. Az év eddig eltelt időszakában mi-**

lyen változások történtek a posta szervezetében?

– Az átalakulással egy időben már végbement a hírlap-kereskedelmi részvénytársaságok, a két hónappal korábban alapított Nemzeti Hírlap-kereskedelmi és a két regionális részvénytársaság, továbbá a hat járműjavító kft. alapítása. A hírlap-kereskedelmi társaságok létrehozását egyrészt az indokolta, hogy a változó piaci helyzetben a kisebb szervezetek gyorsabban, rugalmasabban tudnak alkalmazkod-

ni. Másrészt ez az a terület, amely alkalmas a privatizálásra.

A járműjavítás önálló társaságokba történő szervezésének pedig az volt a legfőbb indoka, hogy a postai gépjárműállomány nem biztosította a javítókapacitást teljes kihasználását. Az elöregedett járműpark cseréjével pedig az igénybevétel is tovább csökkent. Önálló szervezetként működve gazdálkodásuk áttekinthetőbb, helyzetük tisztábban látható, veszteségeiket a postai alapszolgáltatások jövedelmezősége nem takarja le.

– **A fokozódó piaci versenyben az alaptervekenységet illetően is elengedhetetlen a posta által végzett szolgáltatások piaci helyzetének folyamatos vizsgálata. A tapasztalatok alapján milyen célokat fogalmaztak meg?**

– A posta a piac megtartására törekszik. Eerre alapozza, ennek érdekében tervezzi és hajtja végre a szolgáltatások minőségének javítását elősegítő technológiai változtatásokat. Itt azon-

– **Merthogy az is lesz 1995-ben...**

– Méghozzá február végén és 24 fő delegálására van lehetőségünk. Természetesen arról is döntenünk kell majd, hogy ez a 24 fős delegáció milyen felhatalmazásokkal bír majd bizonyos kérdések ottani tárgyalásakor.

– **Térjünk vissza talán a szegedi megbeszélésekre.**

– A szegedi tanácskozásnak az előbb ismertetetteken túl volt egy másik fontos napirendje: értékelni kellett azt, hogy azt az alapszabályt, amit mi 1990-ben megalkottunk – egyszer-egyszer módosítottuk – napjainkra gyökereiben kell (Folytatás a 3. oldalon.)

2425 Nagykarácsony

Posta

Quelle

A szeretet postaállomása: Nagykarácsony

A Magyar Posta az idén is megnyitja a Karácsonyi Posta kapuját. Az 1994. november 27. és december 25. között, Nagykarácsony kisközség postájára érkező képeslapok és levelek karácsonyi külsőt öltve jutnak el a címzettekhez. A különleges jel-

Kiállítás Tallyán

(4. oldal)

A szeretet postaállomása: Nagykarácsony

(Folytatás az 1. oldalról.) zéssel és ünnepi bélyegzéssel ellátott levelezőlapok és levelek értékes közvetítői a megbékélésnek, a szeretetnek. Ezzel Nagykarácsony kisközség a szeretet postaállomásaként segíti mindannyiunk adventi készülődését.

November 27-én, advent első vasárnapján délelőtt 11 órakor kúrtzó hangjai jelzik az ünnepi postaszolgálat kezdetét. Az adventtől karácsonyig működő Karácsonyi Postát Doros Béla, a Magyar Posta elnök-vezérigazgatója nyitja meg.

A címzetthez Nagykarácsonyon át érkező küldeményeket alkalmi bélyegzés teszi még különlegesebbé. A bélyegzőket Svindt Ferenc grafikusművész tervezte. Az „Angyali üdvözlét”, a „Betlehemi éjszaka”, a „Háromkirályok hódolata” és a „Menekülés Egyiptomba” témájú bélyegzések műves kiállítású lesznek a karácsonyi bélyegeknél.

A szolgáltatást az ország valamennyi postáján igénybe lehet venni. Feladáskor kérni kell, hogy a karácsonyi és újévi jókívánságok Nagykarácsonyon keresztül jussanak a címzetthez. A küldeményre rákerül az ünnepi „Nagykarácsonyon keresztül” jelző. A különleges szolgáltatás 10 forintba kerül, és a rövid kitérő a nyugat-európai hagyományoknak megfelelően –

csupán egy-két nappal hosszabbítja meg a levelek, képeslapok útját.

Nem titkolt szándékaink szerint ezzel a lehetőséggel szeretnénk az év végi levélírói szokásoknak új tartalmat adni.

A karácsonyi bélyegek is az ünnepi levelezés maradárságát szolgálják: a bélyegek két címetben, 12 és 35 forint névértékben vásárolhatók meg, 3,5 millió, illetve 1,5 millió példányban.

Az idei ünnepi postaszolgáltatás újdonsága a Quelle Magyarország csomagküldő szolgálat bekapcsolódása a Karácsonyi Posta eseményeinek sorába.

A Quelle gyermekkatalógusát mintegy 600 ezer példányban több, mint kilencezer óvodába és iskolába juttatta el a posta, azzal a céllal, hogy a szülőknek megkönnyítse a választást, a gyermekek pedig megismerkedjenek a katalógusból való vásárlás előnyeivel, s az ehhez szükséges, pontos levélcímzéssel.

Bizonyára sokan emlékeznek még rá: tavaly a Mikulás is Nagykarácsonyba költözött. Így lesz ez idén is a Magyar Mikulás Alapítvánnyal közösen szervezett akcióban. A gyerekek Nagykarácsonyba küldhetik a Mikulásnak írott leveleiket, vágyaikkal és kéréseikkel. Levélre minden gyermek meglevelet kap a Mikulástól.

Éppen öt esztendeje annak, hogy a Magyar Televízió sportosztálya útjára indította TS-Karácsony elnevezésű jótékonyági akcióját azzal a céllal, hogy a nagycsaládok nem új, de még használható sportszerhez, ruhaneműhöz, játékokhoz jussanak. Az ötletből azóta országos mozgalom lett. **Az idén először – kapcsolódva a Magyar Posta rendezvényeihez „TS-Nagykarácsony” címmel rendezik meg hagyományos akciójukat.**

A Magyar Posta karácsonyi akcióinak lesz folytatása is: bélyegtervező pályázatot hirdet a gyerekeknek, arra biztatva őket, hogy rajzolják meg a karácsonyról, a szeretetről szóló élményeiket, gondolataikat. A legjobb munkából 1995 karácsonyára bélyeg készül. Ez az első alkalom, hogy a karácsonyi bélyeg elkészítéséhez a Magyar Posta a gyermekek közreműködését kéri.

Idén először – és reméljük nem utoljára – igazán látványos eseménnyel zárjuk le különleges karácsonyi szolgáltatásainkat. A Magyar Posta lesz az újévi vígadóbeli Interoperett koncert fő támogatója. A koncertet élő adásban közvetíti a Magyar Televízió és átveszi az Eurovízió is.

Bízunk benne, hogy a Karácsonyi Posta ünnepi szolgáltatásai az idén is elnyerik ügyfeleink tetszését, meglegedését.

Magyar Mikulás Alapítvány

A MAGYAR MIKULÁS ALAPÍTVÁNY a Szent Miklós-legenda szellemében a gyerekek Mikulás-napi és karácsonyi megajándékozását, az ajándékozási szokások jobbítását, a szolidaritás, az egymással törődés fontosságának kifejezését, a hiányt szenvedők segítségét tekinti küldetésének.

Az Egyetemi Színpadon 1990. karácsonyán rendezett jótékonyági koncert bevételeiből – eszmei értékű alaptőkével – létrejövő alapítványt 1991-ben jegyezte be a Fővárosi Bíróság.

Az alapítvány a céljaival azonosuló önkéntesek munkájával és támogatások gyűjtésével szolgálja a gyerekek érdekeit.

Alapítványunk feladatának tekinti:

1. a Mikuláshoz kapcsolódó legendák és hagyományok gyűjtését, bemutatását, gazdagítását – kiemelve és erősítve a magyar vonásokat;
2. a gyerekek Mikulással kapcsolatos elképzeléseinek valóra váltását,
 - a Mikulással való személyes találkozás lehetőségének megteremtésével,
 - a Mikulás Posta megszervezésével,
 - Mikulás-napi és karácsonyi ajándék küldésével, azok számára, akik bármilyen ok miatt nem részesülhetnek a családi ajándékozás örömeiben;
3. az ajándékozási szokások befolyásolását, az ajándékkészítési kultúra gazdagítását saját ötletekkel, kezdeményezésekkel, valamint ajándéktervezési pályázatok, rendezvények szervezése útján.

Mikulás-hagyományok, „magyar” Mikulás

A Mikulás-napi ajándékozásnak nincsenek mély gyökerei hazánkban. A szokások magyarázatában több nép hagyományai

keverednek: a rénszarvas húzta szán jól megfér a történetekben a püspöksüveggel és a krampusszal. Az ablakba készített kifényesített kiscsizma és a Mikulás-kucsmára hasonlító süveg azonban magyar hagyománynak tekinthető.

Személyes találkozás a Mikulással

A „mesekorszakban” minden gyerek kíváncsi rá, milyen is a Mikulás. A legenda alapján kialakult hagyományok kiváló lehetőséget kínálnak megismerkedésére. Minden szülő és pedagógus tudja, milyen nagy a várakozás és milyen nagy hatású a személyes találkozás élménye. Alapítványunk éppen ezért nagy gondot fordít a Mikulások képzésére. A „Mikulások Társasága” tagjainak külön próbán kell tanúbizonyságot tenniük alkalmasságukról.

A szerep alakítására felkészült, „szakképzett” Mikulások minden évben ellátogatnak a fővárosi gyermekorházakba, néhány nevelőotthonba, a fogyatékos gyermekek intézeteibe. Önkénteseink kísérik az óvónéket, tanítókat, és megjelennek vállalatok Mikulás-ünnepségein. A fővárosban még családi Mikulás-látogatásra is vállalkoznak. Ez utóbbi alkalmakat adománygyűjtésre is felhasználjuk.

Alapítványunk egyéb Mikulás-akciók szervezésében is részt vesz (például: Falu-Tévé).

A Mikulás-posta megszervezése

A Magyar Mikulás Alapítvány egyik legfontosabb vállalása a gyerekek Mikulásnak írt leveleinek összegyűjtése és megválaszolása. Az akció fővédnöke 1993 óta a Magyar Posta. Nagykarácsonyba ezerszámrá érkeznek az óvodások szülői segédlettel levélle formált rajzai, a kisközségekben több nép hagyományai

megfogalmazott sorai. A levelek legfontosabb üzenete a jószágba, szeretetbe vetett hit.

Nagyon fontosnak tartjuk a segítséget kérő, gyermekbántott leíró leveleket, és tőlünk telhető módon megpróbálunk segíteni. Sok esetben elegendő egy meglehetősen válasz, de ha nagyon nagy szükségét látjuk, igyekszünk teljesíteni a kívánságokat. Az előző évben huszonhat nevelőintézet és más intézmény, illetve mintegy négyszáz családban élő gyermek számára küldhettünk ily módon ajándékokat. Akciónk különlegessége, hogy már Ausztráliából is kaptunk levelet.

A gyerekek bevonása az ajándékozásba, az ajándékozási kultúra javítása

Idén második alkalommal hirdeti meg alapítványunk a Karácsonyi Ajándék Pályázatot. A gyerekek saját készítésű ajándéktárgyakat, rajzokat, irodalmi alkotásokat küldhetnek társaik megajándékozására. A pályázat szervezése idén kapcsolódik a TS-Nagykarácsonyhoz is: a beérkező anyagokból kiállítást szervezünk a Budapesti Sportcsarnokban, az apró tárgyakkal pedig azokat a karácsonyfákat díszítjük fel, melyeket a díjkiosztás után az akcióban részt vevő kórházakba, nevelőotthonokba juttatunk el. A pályaműveket értékelő zsűri neves tagjai: Dargay Attila, Foky Ottó és Gyárfás Endre.

Reméljük, sokan csatlakoznak kezdeményezésünkhöz s velünk együtt vállalják a következő mottót: „Az igazi szomorúság nem az, ha nem kapunk, hanem az, ha adni nem tudunk ajándékot.”

Információ: Halász Etelka, Magyar Mikulás Alapítvány
Telefon: (1) 184-2391
Levélcím: Budapest Pf. 723. 1399

Karácsonyi Ajándék Pályázat

Pályázati tudnivalók

A pályázat címe: Karácsonyi Ajándék Pályázat
Nagykarácsony 2425

Célja: az egymás iránti megértés, a szeretet és a megbékélés jegyében a gyerekek figyelmét az önmaguknál nehezebb sorsú társaikra irányítani, hogy megismerjék az ajándék adásának örömet, és egyúttal hozzájáruljon az ajándékozási kultúra jobbításához.

Meghirdető: a Magyar Mikulás Alapítvány
(Budapest XIII., Kárpát u. 31. Telefon: 184-2391)
Fővédnök: Magyar Posta

Védnökök: TS-Nagykarácsony, Budapesti Sportcsarnok
A pályázat témája: ajándékozás Mikulás és karácsony ünnepén
Beküldési határidő: 1994. december 12.

A pályázatra csak gyermekek által készített munkákat fogadunk!
A pályaműveken – vagy az azokhoz rögzített címkén – fel kell tüntetni:

- az alkotó nevét, életkorát;
- pontos lakcímét és a választott kategóriát;
- közösség esetén az intézmény nevét, címét és a pályázati képviselőjét.

Kategóriák:

- I. Ajándéktárgy, ajándékötlet
- II. Gyermekrajz
- III. Irodalmi alkotás

Korcsoportok:

1. kisgyermekek alkotásai (8 éves korig)
2. 9–12 évesek munkái
3. 13–16 évesek munkái

Felső korhatár: 16 év betöltése 1994-ben.

Az egyéni és közösségi alkotásokat külön értékeljük. A kiállításra alkalmas munkákat nyilvános tárlaton mutatjuk be, amelyre a résztvevők meghívást kapnak. A zsűri a legjobb alkotásokat oklevéllel és ajándékokkal jutalmazza. A pályamunkákat karácsonyi ajándékként gyermekintézményeknek ajánljuk fel. A pályázatra beküldött alkotásokat visszaküldeni nem áll módunkban. Budapest, 1994 október.

A Magyar Mikulás Alapítvány Kuratóriuma

Nagykarácsonyon keresztül küldd el a szeretet jelét!

Nagykarácsony hangulatos kis falu, távol a világ zajától, a mindennapok forgalmától. Postája idén újra karácsonyi díszbe öltözik.

Dolgozói ismét különös gonddal és szeretettel készülnek az ünnepekre. Ha ebben az évben igazán emlékeztetessé akarja tenni az ünnepeket, akkor jókívánságait Nagykarácsonyon keresztül juttatja el szereteteinek.

A nagykarácsonyi postán különleges ünnepi bélyegzővel látják el leveleiket, képeslapjait, és már küldik is tovább, hogy időben odaérjen ahhoz, akit megillet.

Nagykarácsonyban minden Önért történik!

Kongresszusra készülünk

Kétnapos munkaértekezlet Szegeden

(Folytatás az 1. oldalról.)
megváltoztatni. Meg kell változtatni például a nevünket. Javaslatunk szerint ne Postai Dolgozók Szakszervezetének hívjanak bennünket, hanem Postás Szakszervezetnek. Emblémát kell változtatnunk és tervezetnünk, olyant, ami mindenben megfelel a kor szellemének és azt mindenhol alkalmaznunk kell.

– „Magyarra” fordítva ezt arculattervezésnek hívják, s ez sem egy egyszerű pár napos folyamat, de én is úgy érzem, nagyon fontos és szükségszerű. Ez természetesen elsősorban a külvilág számára jelent változást, de belső szervezeti váltásról is esett szó?

– Az értékelés során felvetődött az, hogy demokratikus-e, és csak akkor demokratikus egy szervezet, ha döntéseit csak konszenzussal – megegyezéssel – hozhatja. Az elmúlt négy év azt bizonyította: sokkal hatékonyabb munkát tud egy szervezet végezni, ha kevesebbszer kéne minősített többségű döntést hoznia, sokszor bizony bőven elég lenne az 50 százalék plusz 1 szavazat.

– Erre az elmúlt évben nem egy példa akadt, arról nem is beszélve, hogy órák teltek el – teljesen fölöslegesen – vitára olyan kérdésben, ami távolról sem az érdemi részt érintette.

– Valóban volt ilyen, de szeretném hozzátenni, a konszenzus kérdését egy esetben feltétlenül fenntartanánk; ez pedig a szervezet feloszlataának kérdése – mert ez egy borzasztóan fontos kérdés – a többi döntésben a 2/3 illetve a már említett 50 százalék plusz 1. fő szavazat döntene. Volt még nagyon érdekesnek és bölcs döntésnek tűnő ötlet is, mely a testületek létszámának csökkentését javasolta. És ezt nem feltétlenül költségmegtakarítás céljából, hanem a hatékonyságot növelő szándékként.

– Milyen testületekre gondoltak?
– Egyrészt már a következő kongresszusra gondolva, arra, hogy az alapszervi titkárokon kívül ötszáz-, vagy ezerfőként egy küldöttet válasszanak a területek, és akkor körülbelül 300-330 küldött képviseli majd a tagságot.

– Ez ha jól tudom, pontosan annyi, mint a szakszervezeti központ színháztermének befogadóképessége, de nem hin-

ném, hogy ez lenne a meghatózó érv.

– A kettő között valóban nincs összefüggés. És akkor említenék még egy ötletet, vagy felvetést egy testület felállítására, amely eddig nem volt, ez pedig a kongresszus mellett működő etikai bizottság felállítása, mely független minden testülettől. A TOT pedig más feladatot fog kapni és évente egyszer, maximum kétszer ülésezik majd és az elmúlt év munkájáról – elvégzett munkájáról – kap tájékoztatást és a következő év legfontosabb feladatait fogalmazza majd meg.

Ezenkívül dönt arról is, hogy a nemzetközi kapcsolatokban milyen feladatot szán a szakszervezetnek és elégséges-e az, amit most teszünk vagy sem.

– Ez utóbbival kapcsolatban; azt hiszem, ez egy teljesen logikus döntés, hiszen az elmúlt évek furcsán beszűkültek és talán érthetetlen kapcsolat elvesztései után az 1994-es évet az újratámasztott, és – nagyon gyümölcsözően újraindított – kapcsolatok évének is mondhatjuk, és ez alighanem nagyszerű dolog. Fontos a szakszervezetnek és olyan emberi kapcsolatok létesítésére is alkalmas, amely messze túlmutat a hideg protokollérintkezés szokásain. Elképzelnem sem tudom, hogy egy japán, norvég, vagy svéd vezetőre ne tett volna igen mély hatást az a közvetlen fogadtatás, amelyben részesült. És azt sem tudom elképzelni, hogy a csereüldülés keretében ide látogató görög, olasz postáskollégák ne jó hírünket terjesztenék hazatérve szűkebb környezetükben.

– Valóban így van, és nem véletlen, hogy az ilyen jellegű kérdésekben, mint a legfontosabb döntési jogú testület, a TOT döntéseit kérjük és várjuk.

– Mi változik, illetve változhat még?

– Az ami a jelenlegi TOT funkciójának helyébe és döntéseinek helyébe lép – a jelenlegi javaslat szerint – s ezt mi úgy hívjuk, hogy választmány. Ez a választmány maximum 60 főből állna és tagjai a középszervi titkárok, az önálló alapszervi titkárok és létszámtól függően a közép-szervek által megválasztott választmányi küldöttek lennének. Ide csatlakozna a posta által alapított kft.-ből és rt.-től egy-egy fő.

– Mi lenne fő működési területe?

– Az általános szakszervezeti politika, de nem foglalkozna a posta rt. bérfejlesztésével, nem foglalkozna a kollektív szerződéssel, mert azok saját gondok és problémák, és csak a saját adott testületre tartozik.

És még véletlenül se felejtsek el egy lényeges területet; ez az esetleges sztrájk kérdése. Itt az igent, vagy nemet csak a TOT mondhatná ki, beleértve egy szolidaritásból folytatott sztrájkot is. Működtetnénk továbbá egy úgynevezett elnökséget, ami nagyjából a jelenlegi intézőbizottsági tagokból állna, ez körülbelül 14 főt jelentene, ami struktúraváltással a későbbiekben pár fővel emelkedne. És akkor amikor béréről, vagy kollektív szerződésről tárgyal, akkor a választmány postai tagjai döntési joggal csatlakoznak az elnökségbe.

– Tehát megismételve; a választmány általános kérdésekkel foglalkozik. Az elnökség pedig...

– Az elnökség pedig, ha postai bér és kollektív kérdéssel foglalkozik, akkor a választmány területi képviselői, az elnökség tagjai között véleményt mondhatnak és döntést hoznak.

– Első hallásra ezek a javaslatok alapos változásokat jelentenek majd, de nyilván – és erről már többször említést tett – szükségszerű változásokat.

– Meggyőződése, ha ezeket elfogadjuk egy működőképes, döntőképes szervezetet hozunk létre, bizonyíthatóan semmivel sem gyengébb demokratizmussal, mint ami eddig volt.

– Titkár úr, az eddig ismertett programból nekem elsődlegesen az tűnik ki, hogy több változtatás az egyszerűsítést és a célszerűséget szolgálja. Remélem, mások is így érzik majd. Ön szerint jól érzékeltem a lényegét?

– Azt hiszem igen. Egyszerűsíteni kell a dolgokat, és ez felkészült kollégákat igényel és nem arra kell koncentrálnunk, hogy a nemmel szavazókat meggyőzzük, hogy legalább tartózkodjanak, hanem a nemmel szavazók – bár nem értenek egyet – is kifejtessék álláspontjukat.

– De semmiképpen ne úgy, hogy az érdemi munka emiatt lelassujon és fölösleges vitákba torkolljon.

– Erről van szó...

Veégh Ádám

Üzletpolitika és piacgazdaság

(Folytatás az 1. oldalról.)

ban számolni kell azzal is, hogy nem mindegyik üzletágban sikerül elérni a piac megtartását.

– Az eddig elmondottakból világosan kirajzolódik, hogy a postaszolgálat célja a piac megtartása, a minőség javítása és a fajlagos költségek csökkentése. Hogy ezek a célok valóra váljanak, azért tenni is kell valamit. Gondolom, a célkitűzések mellé tervek is készültek. Hallhatnánk erről is valamit?

– Azzal kezdeném, hogy céljaink elérése érdekében folyamatosan vizsgáljuk a hálózat kapacitását, képességeit. Ez a postahivatali és a szállítási hálózatra egyaránt vonatkozik. A postai küldemények esetében a konkurencia a címzetlen küldeményeknél jelentkezik. Ezért a piac megtartása és növelése érdekében elengedhetetlen az ügyfelekkel való korrekt kapcsolattartás. Ezt támasztja alá a nagyfogyasztók által bonyolódó forgalom növekedése is.

– Ami a levélpostai szolgáltatásokat illeti, folytatta az osztályvezető – a múlt évben ötvenhét nagyfogyasztót regisztráltunk, ebben az évben hetvenegyet. Az első félévi adatok pedig azt mutatják, hogy a nagyfogyasztók által feladott levélpostai forgalom 81 százalékkal nőtt. Ebből következik, hogy – a levélpostai bevételeken belül – a nagyfeladók által bonyolított forgalom részaránya megduplázódott.

– Mi a helyzet a csomagforgalomban?

– Az ügyfelek száma alig változott. Ugyanakkor a forgalom 43 százalékos növekedést mutat. Ennél a postai szolgáltatásnál a nagyfeladók, illetve a csomagküldő cégek által bonyolított forgalom, az összes forgalom 36 százalékát teszi ki. Ez a múlt év első felében 27 százalék volt.

– Érdekes, az ügyfelek száma alig változott, a forgalom növekedett, ez a szolgálat mégis veszteséges. Miért?

– A csomagszolgálat veszteségének okait két évvel ezelőtt, 1992-ben már elemeztük. Akkor és azóta is arra a megállapításra jutottunk, hogy az okok a feldolgozásban és a kézbesítésben keresendők. Tavaly például a jövődelmezőség annak ellenére sem javult, hogy az átlagot meghaladó tarifaemelésre került sor és a forgalom is jelentősen, mintegy 30 százalékkal emelkedett.

– Mit tehet a posta azért, hogy a csomagforgalom bevételei kedvezőbben alakuljanak? Történt-e már intézkedés ebben az ügyben?

– Igen. Az elemzések tapasztalatait figyelembe véve, a posta vezetői általános stratégiai célként fogalmazták meg a csomagszolgálat gazdaságos módon történő ellátásának elérését, a felkínált szolgáltatások korszerűsítése mellett. Így elengedhetlenné vált a csomagszolgálat technológiai, gazdasági átvilágítása. Az év elején ajánlati felhívással megkerestük a hazai és a nemzetközi piacon számításba jöhető tanácsadó cégeket. A pályázatot a Deloitte and Touche Kft. nyerte, amely átfogó javaslatokat készített. Most, az a feladat, hogy javaslatok alapján dolgozzuk a stratégiai célok elérését szolgáló intézkedéseket.

– Hogyan alakul a postapénz forgalma?

– Ebben az évben legfontosabb feladatként a napi elszámolási rendszerre való áttérés és a bankközvetítés minőségi javítását szolgáló fejlesztés megvalósítása jelenti. Annál is inkább, mivel a posta pénzforgalmi bevételei az átlagosnál nagyobb mértékben növekszenek az előző évhez képest. A bankközvetítő szolgáltatáson

belül pedig, a piros csíkos, sárga átutalási utalványok esetében új árstruktúrát vezettünk be.

– Mi ennek a lényege?

– A korábbi forgalomarányos díjjal szemben darabdíjat és forgalomarányos díjat is alkalmazunk. Ennek mértéke befizetésenként 20 forint, forgalomarányosan 1 ezrelék. Szerződéses partnereink, a bankok elfogadták ezt a megoldást. Néhány kisebb számlatulajdonos azonban tiltakozik ellene.

Fontosnak tartom megjegyezni, hogy az új feldolgozási és az ennek következtében szükségessé váló egyéb változtatásoknak köszönhetően, várhatóan jelentősen csökken a postánál befizetett összegek átfutási ideje, javul a teljes pénzforgalom ellenőrzöttsége. Számolunk azzal is, hogy az információkérését és reklamáció esetén jelentősen csökken majd az elintézési idő. A technikai és technológiai fejlesztésen túl az aktív piaci magatartás folytatását is szükségesnek tartjuk.

– Gondolom, hogy az üzletpolitika fogalomkörébe tartozó kérdésekről még lenne mit elmondani. Ám, erre itt és most nincs kellő terjedelem. Ezért engedjen meg egy utolsó kérdést: az év vége közeledtével prognosztizálható-e, hogy a posta milyen eredménnyel zárja az évet?

– A Magyar Posta Rt. üzleti terve alapján az 1994. évi eredmények a korábbi évekhez képest várhatóan jelentősen javulnak. Az alaptevékenységek bevétele mintegy 23 százalék, az egyéb tevékenységeket figyelembe véve az üzleti tevékenység bevétele is meghaladja a 20 százalékot. Ezek előzetes becslések. Az év végéig a számok még módosulhatnak.

Visi Ferenc

Ülésezett az intézőbizottság

Napirendi pontok:

1. A Magyar Posta Rt. szervezettefejlesztési koncepciója.

2. A kongresszus előkészítése.

3. Egyebek.

Ad. 1. Az intézőbizottság megvitatta a szervezettefejlesztési koncepcióról szóló állásfoglalás tervezetét, és azokat kisebb módosításokkal és kiegészítésekkel, egy tartózkodás mellett elfogadta. Az intézőbizottság részéről felmerült az igény, hogy külföldi postás szakembereket hívjunk meg előadónak, ahol a posta szervezettefejlesztése megtörtént, és az ottani tapasztalatokról előadást tartanának.

Ad. 2. Az országos titkár ismerteti az MSZOSZ Szövetségi Tanácsának határozatát az 1995. februári MSZOSZ kongresszussal kapcsolatban. Tájékoztatót adott arról, hogy a kongresszuson 508 fő vesz részt, ebből 24 fő képviseli a PDSZ-t. Ismerteti az MSZOSZ kongresszus előkészítésére alakult bizottságok és albizottságok munkáját a PDSZ részéről segítő személyeket.

A Szövetségi Tanács a társadalmi, gazdasági megállapodást 10 pontban fogalmazta meg. Az országos titkár tájékoztatta az intézőbizottságot, hogy 1995 tavaszán a korábbi döntésnek megfelelően a PDSZ is jubileumi kongresszust tart. A kongresszus és a szakszervezeti választások előkészítése érdekében már most szükséges az előkészítés megkezdése. Ezért javasolja az intézőbizottságnak, hogy az írásbeli előterjesztésnek megfelelően hozzon létre bizottságokat, fogadja el azok vezetőinek személyét, és a későbbiek során tegyen javaslatot az egyes bizottságok tagjaira. Az előkészületek megkezdése érdekében kétnapos, nem a PDSZ központjában tartandó intézőbizottsági ülést javasol. A szegedi területi titkár felajánlotta, hogy az intézőbizottságot két napra vendégül látja. Az intézőbizottság a meghívást 1994. november 2–3-ra elfogadta.

Ad. 3. A PDSZ jogtanácsosa tájékoztatta az intézőbizottságot, hogy nem sikerült megállapodást kötni a PHDSZSZ-szel a szövetségi vagyon kezeléséről, szétválasztásáról, a gazdasági iroda feletti munkáltatói jogok gyakorlásáról, ezért kéri az intézőbizottság hozzájárulását ahhoz, hogy a vagyon megosztására irányuló lépéseket tegye azzal, hogy 1995. január 1-jén a PDSZ-t megillető vagyont önállóan kezelni tudjuk.

Az országos titkár tájékoztatót adott németországi és görögor-

megfelelően a PDSZ is jubileumi kongresszust tart. A kongresszus és a szakszervezeti választások előkészítése érdekében már most szükséges az előkészítés megkezdése. Ezért javasolja az intézőbizottságnak, hogy az írásbeli előterjesztésnek megfelelően hozzon létre bizottságokat, fogadja el azok vezetőinek személyét, és a későbbiek során tegyen javaslatot az egyes bizottságok tagjaira. Az előkészületek megkezdése érdekében kétnapos, nem a PDSZ központjában tartandó intézőbizottsági ülést javasol. A szegedi területi titkár felajánlotta, hogy az intézőbizottságot két napra vendégül látja. Az intézőbizottság a meghívást 1994. november 2–3-ra elfogadta.

Ad. 3. A PDSZ jogtanácsosa tájékoztatta az intézőbizottságot, hogy nem sikerült megállapodást kötni a PHDSZSZ-szel a szövetségi vagyon kezeléséről, szétválasztásáról, a gazdasági iroda feletti munkáltatói jogok gyakorlásáról, ezért kéri az intézőbizottság hozzájárulását ahhoz, hogy a vagyon megosztására irányuló lépéseket tegye azzal, hogy 1995. január 1-jén a PDSZ-t megillető vagyont önállóan kezelni tudjuk.

Az országos titkár tájékoztatót adott németországi és görögor-

szági útjuk során szerzett tapasztalatokról. Egyben tájékoztatta az intézőbizottságot, hogy a közeli napokban román szakszervezeti delegáció érkezik.

Az intézőbizottság felhatalmazza Konrád Ervin szakértőt, hogy a hírlapkézbesítői bérrendszer előzetes egyeztetését a szakmával folytassa le úgy, hogy a tervezet 1994. november 15-ig az ib. elé kerüljön. Felhívta a szakértőt figyelmét arra, hogy a TOT állásfoglalása, valamint a további szakmai ígéretek szerint a bérrendszerrel egyidejűleg a munkaruha-ellátásról is dönteni kell.

Több területről érkezett jelzés, hogy a munkaruha-utalvány bevezetése nem zökkenőmentes, egyes dolgozói körök a hosszú átfutási idő miatt ellátatlanok. Az ellátás érdekében a PDSZ szakértőjét felkérték a szükséges intézkedések megtételére.

A Budapesti Autójavító Kft. ügyvezető igazgatója 9 hónap eltelte után a kollektív szerződést felmondta, ugyanakkor nem mutat hajlandóságot az új kollektív szerződést előkészítő tárgyalások megkezdésére, azon az alapon, hogy kinevezésének meghosszabbítását bizonytalanak érzi. Az intézőbizottság és az illetékes szakértő további egyeztetést tart szükségesnek.

Vendégeink voltak

Görög barát magyar csacsival

A falusi postás

A fővárostól alig 40 kilométerre fekvő Süllyápnak kiterjedt tanyavilága van. Am Kisteleg, Sándorszálás, Jakabszállás, a községtől távol eső területek házaiba is eljut a posta, beköszönt a postás meglehetősen gyakorisággal.

E tanyasi szolgálatot Csanádi Gyuláné egyesített kézbesítő látja el. Vele beszélgetünk.

– E feladat munkámnak csak egy részét jelenti. Saját belterületi körzetemet bejárva, a kora délután óráiban indulok a községközponttól nagyon is távol eső, szétszórót fekvésű tanyasi házakhoz.

– Bizonyára várják, szeretettel fogadják magát az ott élők...

– Magam is tapasztalom ezt. Kedvesen kínálnak, gyümölcscsel, szomjat csillapító pohár üdítővel, friss vízzel... Várják a levelet, nyugdíjat hozó postást, kíváncsian érdeklődnek arról, mi történt, mi történi a faluban, hol készülnek lakodalmokra, ki halt meg... Üzennek orvosnak, rokonnak – ismerősnek. A messzire címzett levelet velem küldik el feladásra.

– E tanyasi szolgálat szép is, nehéz is – s ez utóbbi a jellemzője leginkább...

– A lankás-dombos, erdős vidék valóban szép látvány, az évszakok változásával más-más arculatát mutatja a táj. Csodálatos a tavasz, a nyár – a hivatalbeli „lányoknak” gyakran viszek mezei virágokból válogatott csokrot –, igazán szép az ősz is, s maga módján még a zord télnek is megvan a szépsége.

– A munka igazi nehézségét ám mégiscsak a rossz időjárás jelenti: esőben, hóban-fagyban, nehezen járható utakon kell eljutnia a tanyákra, házakhoz...

– Ez így van, de hát ezzel semmi újat nem mondok, úgy hiszem – válaszolja magától értetődő természetességgel –, a rossz idő, a csaholó kutyák, a járhatatlan utak jelentik a legnagyobb nehézséget... Korábban, míg családi házat építve nem költöztünk be a faluba, e tanyavidéken – Kistelegen – laktam magam is. Lovas kocsi, télidőben szánra ülve jártam régebben nemegyszer e vidéket. Változik a világ; továbbra is apósi, férji segítséggel, de most már saját gépkocsinkba ülve „fuvaroznak” a tanyákat járva, persze ha az időjárás s az utak állapotja engedi ezt. Egyébként a kerekpár az én igazi s egyetlen közle-

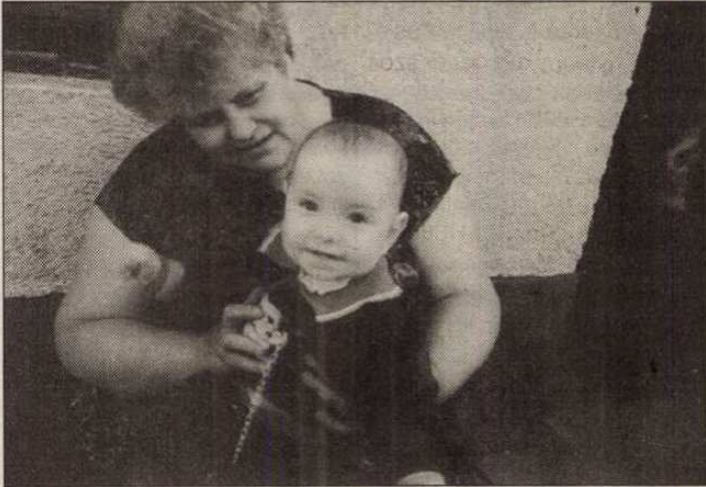
kedési eszközöm, amit jó időben a kerekeket marasztaló-visszafogó nagy homok miatt legtöbbször csak tolok magam mellett.

– Hallottuk: messzi vidékről került e Pest megyei tájegységre, településre...

– Ideköltözést, családalapítást megelőzően Budapesten az 502-es számú postahivatalban dolgoztam. Férjem, mint legényember, járatkísérőként járt e hivatalba, ismeretséget kötve „postásszereltem”... házasságkötés lett a dolog vége... A fővárosi munkahelyet jelentett számomra csupán. Borsodi vagyok; Miskolctól 16 kilométerre található Hejőbábnál születtem, e kicsinyke településhez kötődik gyerekkorom, ifjúságom. Nos, férjhez menve ke-

– Igaz is: milyen a postás közérzete itt, Süllyápn, 1994-ben?

– A kisebb-nagyobb gondok, problémák, a nehezebbé váló megélhetés emelkedő költségei bizony feladják a leckét nap mint nap nekem is. Mégis: jól érzem magam a családot jelentő egyszerű emberként otthon s postásként itt a hivatali munkatársi közösségben egyaránt. A gyes hosszú éveit után jutottam el a lakóhelyi kézbesítői munkához, s ez külön is öröm számomra. A posta az első, s tudom – ha valami kiszámíthatatlan dolog nem történik az életemben –, a posta marad az egyetlen munkahely számomra ezután is. Innen szeretnék nyugdíjba menni, ha eljön az ideje...

rültem ide Süllyápra, annak is kiterületét jelentő tanyasi vidékre.

– Család?

– Négy lány: s egy fiúgyermekünk van, ötük közül a fiú a legfiatalabb, ő most katona. Az egyéves Dávid mellé, a másik családot alapító lányoméknál – Katalinnak – született baba a napokban, nagy örömmel... Kristóf a második unokám...

– A népes familiát említve: a Csanádi családnál van, lesz folytatja a postáságnak?

– Van is, lesz is! – mondja érezhető büszkeséggel az édesanya. – E pályát választva két lányom dolgozik a budapesti 72-es számú (Kéleti pályaudvari) postahivatalban, csakúgy a vejem is. Hiszem, tudom: szeretik munkájukat ők is...

...Az még persze odébb van. Egyelőre – mint azt a hivatalvezetőtől megtudtam – hosszabb szabadságra megy Csanádiné a kis unoka érkezését jelentő örömben osztozva, s az otthoni segítő munkából részt vállalva.

– Megérdemli, rászolgált az „időzített” szabadságra, családi otthonlétre Terike, s tegyem hozzá gyorsan: helyettesítve távollétében sem szünetel a belterületi, illetve a tanyasi kézbesítői szolgálat – mondja Dinnyés Sándorné, Süllyáp 1-es számú postahivatalának vezetője, megtoldva: – Csanádi Gyuláné a nagyon is nehéz tanyasi kézbesítés tennivalóit – megannyi nehézséggel együtt is – nagy kedvvel, fáradhatatlanul végzi.

Jandó István

„Vállald el, Klári!”

Nehéz helyzetben van az egészségügy, többek között azért is, mert kevés az életet jelentő műtétekhez oly fontos vér. Ennek egyik oka, hogy a Vöröskereszt üzemi szervezeteinek többsége felmorzsolódott, s ezzel elmaradt a munkahelyi véradás is.

Minap a HPI budapesti levélfeldolgozójában járva, kézzel írott, véradásra buzdító falragaszra lettem figyelmes.

– Milyen sikerrel járt a szervezés, véradás? – kérdezem Fekete Vilmosnét, az LF véradási felelősét.

– Nagyon szerény eredménnyel, bizony kevesen voltunk a Delej utcai Vérellátó Központban.

Visszaesett a véradási készség nálunk is, s ennek sok oka van.

– Egyáltalán – működik Vöröskereszt-szervezet itt, az LF-en?

– A régebbi időkben ismert alapszervezet megszűnt. Jőmagam véletlenül csöppentem az egészbe. Kérleltek többen is: Klári, vállald el a véradó-felelősi teendőket, legyél a titkárr!

– A titkári „titulus” azért persze túlzó – teszi hozzá –, hiszen népes tagságot jelentő munkahelyi vöröskeresztes szervezetről ma már nem beszélhetünk. Szerény hatáskörrel a véradások szervezése jelenti az egyetlen feladatot.

– Az sem lehet könnyű...

– Több műszakban dolgozik üzemünk, ezért nehéz az embereket elérni, egy-egy véradásra „összehozni”. S ha csökken is a véradási készség, azért van egy olyan mag, amelyre mindenkor számíthatok. Balassa Imréné, Héder József – ő a szervezésben is sokat segít nekem –, Cséminé Stevesi Julianna, Fejér László, Tóth Lászlóné, Szilvási Józsefné, Tatár Istvánné, Tóth Illésné – hogy csak a legismertebb véradókat említsem.

– Ön is véradó?

– Amíg egészségem engedi, véradó leszek a jövőben is.

J. I.

Duronelly András emlékére

Vasgyárosból postamester

A miskolci – Mindszent hajdani község nevét viselő – temetőben a gondnoki iroda mellett látható egy különös formájú, tekintélyt ki-fejező síremlék. Az egyik oldalán a felirat: Duronelly András, született: 1770. november 16. Meghalt szeptember 15. 1845. A többi oldalán utalás az örök életre, és a szárnyas Merkur allegóriája. A síremlék alatt két kalapács, mint foglalkozási címer. Az öntöttvas síremlék eredetileg a temető főútja mellett volt feledésre ítélve, mígnem másfél századnyi idő után óvó kezek a gondnoki iroda mellé helyezték, lefestették.

Ez a síremlék Miskolc város harmadik postamesteréé, aki a reformkortól, 1829-től haláláig fontos szerepet töltött be a város életében. Duronelly András vasgyáros volt Gölnicbányán (ma Gelnice). Ugyanúgy olasz származású, mint Fazola Henrik és fia, Duronelly kortársa, Fazola Frigyes. A két család kapcsolatának feltárása több érdekes összefüggést hozhat felszínre. A síremlék kétségtelenül Fazola Frigyes diósgyőri gyárának a terméke. Azon a kétféle jelképes utalás ilyen módon tette emlékeztetéssé a vasgyáros múltú postamestert az utókor számára.

Duronelly nem jött üres kézzel Miskolcra. A postát pályázat révén a helytartótanács útján királyi engedéllyel nyerte el, amiért 1830-ban 12 000 rénes forintot fizetett a királyi kamarának a miskolci postaállomás királyi értékének megfelelően. (Praetium regale.) Ez azt jelentette, hogy a kincstár vagy más személy ezen az értéken kaphatja meg az öröklési joggal rendelkező birtokostól. A postaállomás felszereléséért, a jóságaiért az elődjének, Szedliczky Istvánnak külön 11 300 rénes forintot fizetett.

Az idő, ekkor már 59 éves postamester nem magának vette meg a postajogot, hanem fiainak, főleg Lajos fiának, aki négy vármegye táblabírájaként működött, Károly fia főhadnagyként szolgált a királyt, éppen ez időben helyezték Miskolcra Egerbe. A koros postamester kiadót (expeditor) tartott, ez volt az elődtől átvett Morbitzer. A korabeli postaállomás működését itt nem kívánom részletezni, azzal a miskolci posta kétszáz éves működése alkalmából 1990. szeptember 1-jén meg-

jelent Indul a postakocsi című könyvemben részletesen foglalkoztam. Egy – a korra és a postamester határozottságára jellemző – esetet azonban megemlítek.

A postamester működését nyolc év után, 1837-ben kellemtelen esemény zavarta meg. A helytartótanácsból leirat érkezett a megyéhez, hogy a postának Duronellytól való átvételét végett megjelenő Beringer Mátyás budai főposta-igazgató részére ad-útja mellett volt feledésre ítélve, mígnem másfél századnyi idő után óvó kezek a gondnoki iroda mellé helyezték, lefestették.

A vármegye az ügy kivizsgálásával Sebe József főszolgabíró bízta meg. Ennek jelentéséből kitétni, hogy a bécsi udvari kamara a miskolci posta királyi értékét az eddigi 12 000 forintról 2000 forintra, a postamester fizetését, mely a levelek vitelbére hasznának fele részéből állt, annak negyedére szállította le.

Duronelly így 10 000 forintot kitévő kárt szenvedett, hiszen a postáért 12 000 forintot fizetett elődjének királyi engedéllyel és jóváhagyó szerződéssel. A postamester ezt a jogilag kifogásolható, részére káros szerződést nem akarta tudomásul venni, el-lene eredménytelenül fellebbezett. Kárának ónhatalmú megtérítésével öt éven át a jövedelem felét tartotta meg magának, jöllehet a számadását öt éven át az elrendelt módon (csökkentve) vezette. Miután több alkalommal figyelmeztették, végül is az igazgató ment le személyesen, hogy az ügyet akár karhatalommal is rendezze.

A vizsgáló főszolgabíró jelentése alapján a közgyűlés nem találta okot sem törvényhatósági, sem karhatalmi beavatkozásra, a jelentést elfogadta és a helytartótanácsához felküldte. Az ügy hátterében az állt, hogy az udvari kamara az örökös tartományokban a királyi értéket leszállította. Magyarország nem tartozott az örökös tartományok sorába, így a rendelkezés jogilag rá nem vonatkozott. Az ilyen leszállítás 30 nagy forgalmú postát érintett. Az udvari főpostamester törekvése részben megtört a postamester ellenállásán, ezért úgy szabályozták, hogy a királyi érték megmaradása mellett a jövedelemtől függően bizonyos összeget kellett az érdekelteknek fizetni.

Duronelly 1845-ben átadta hivatalát fiának, Alajosnak, öröklési jogon. Az idő, 75 éves postamester tizenöt éves birtoklás után 1845-ben elhunyt. Duronelly Alajos megszerette a postát, maga is tevékenyen részt vett a hivatali teendőkben. Az 1848/49-es szabadságharcban önkéntes nemzetőr hadnagyként szolgált, megválasztották a 2. század parancsnokának, csak mikor Miskolcra táborba kellett vonulnia és Miskolcot elhagyni, kért és kapott mentességet, mivel a postáért ő tartozott felelősséggel. A hivatalos esküt 1851-ben letette, átvé-szelte a Bach-korszakot, hivatalának a működésével, épületének árvíz elleni védelmével foglalkozott. Ő látta el a szállító postamesteri teendőket is 1859-től, mikor a Tiszai Vaspálya Társulat megnyitotta a miskolci indóházat és a postaanyag szállítása vasútra került.

A kiegyezés után Duronelly Alajost mint miskolci postamestert 1867. június 23-án megbízták a kassai postaigazgatóság kerületi hivatalainak szakmai ellenőrzésével. 1870-ben, amikor Miskolc és Kassa postája kincstári kezelésbe került, Kassa postamesterét, Bene Károlyt a miskolci, Duronellyt a kassai posta vezetőjévé nevezték ki.

Nem hagyhatom említés nélkül azt a mendemondát, hogy a kiegyezés utáni első országos postafőigazgató, Gervay Mihály megbízása Duronelly Alajosnak volt köszönhető. A jó hírű postamester a kiegyezés idején találkozott Gorove Istvánnal, az új kereskedelmi, ipari és földművelési miniszterrel, aki panaszkodott régi jogásztársának, nem találta alkalmas személyt a posta vezetésére, tőle kért javaslatot: legyen jó postás, merje vállalni a feladatot. Duronelly gondolkodott, majd megnevezte Gervay Mihályt, a nagyváradi postaigazgatót, régi ismerősét, kollégáját. Így került Gervay Mihály a posta élére.

Az idén van 100. éve, hogy a Magyar Posta első országos főigazgatója született. Úgy gondol rá az utókor, mint a magyar postaintézmény kiegyezés utáni újjászervezőjére. Emlékét alapítvány, iskolák őrzik és ápolják kegyelettel.

Dr. Kamody Miklós

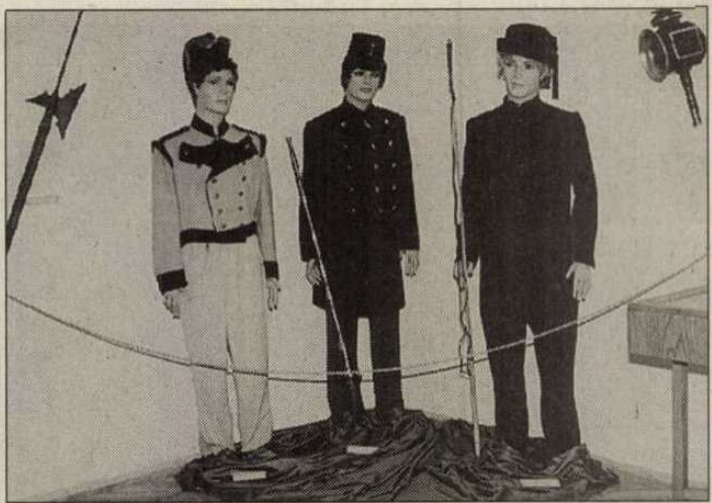
Kiállítás Tállyán

Tállyán, Mailott báró egykori kúriájában rendezték azt a postatörténeti kiállítást, melynek anyagát java részben a budapesti múzeum adta, és a múzeum munkatársai rendezték, illetve állították össze.

Tállya különben a zempléni borvidék egyik igen népszerű és turisták által is gyakorta látogatott – régebben mezővárosi rangú – községe. Már 1567-ben(!) – tehát 427 évvel ezelőtt – rendelkezett postával, melynek tulajdonosa a Sóhalmi család volt.

Maga a kiállítás – szerintem – azért lehet mindenki számára érdekes – másutt is megrendezhető –, mert betekintést nyújt a réges-régi posta hétköznapijaiba, és kitűnő grafikai anyaggal tárja a látogató elé például az egykori lovas posta és személyszállítás izgalmas eseményeit.

Sőt produkál egy olyan egykori „helyjegyet” is, melyet a mostani érdeklődő vidor mosollyal hasonlíthat össze napjaink MÁV-jának komputeres papírfecniével, s nem feltétle-

nül azért, mert a régin nem szerepel mondjuk adószám.

Adó persze akkor is volt, de az viszont biztos, hogy a 70 éven felüliek ingyen utazhattak volna. Úgy, mint napjaink megbecsült postatörténésze, dr. Komody Miklós, akinek könyvei és gyűjtései szintén láthatók egy tárlóban, s aki

a maga szelíd és rábeszélő stílusában elcsábított erre a remek kamarakiállításra.

Biz’ isten nem bántam meg, és az élményeken kívül még egy ropogós sósperecet is kaptam, mert ugyebár nemcsak szellemi táplálékkal él az emberfia...

– gh –

HUNYADI ERZSÉBET GRAFIKÁJA

A Posta- és Bankforgalmi Szakközépiskola negyvenéves jubileuma

Jubileumi ünnepségsorozat keretében emlékezett négy év-tizedes múltjára a budapesti Irányi Utcai Posta- és Bankforgalmi Szakközépiskola. Ez alkalomra – a múlt iskolatörténetét felelevenítő – ízlésesen összeállított képes emlékkönyv jelent meg az intézmény gondozásában.

Az ünnepi programról, a negyven év eseményeiről kér-tünk rövid összefoglalást *Balás Kristóftól*, az intézmény igazgatójától.

Örömmel készültünk a jubileumra. Az október eleji rendezvénysorozattal azt hiszem méltóképpen emlékeztünk meg iskolánk 40 éves múltjáról. Központi ünnepély, iskola-történeti bemutatkozás, rangos képzőművészeti kiállítás, szakmai műveltségi vetélkedők, versenyek, ünnepélyes tantestületi ülés jelentette a fő programot. Támogató szponzoraink segítségével jóvoltából

pénzjutalmat, emléklapokat osztottunk ki a tanári közösség tagjai között. Alkalmi bélyegzéssel ellátott emléklapot kapott valamennyi kedves vendégünk s „rég-új” iskola-zászlóval ajándékozta meg intézményünket a posta budapesti igazgatósága.

– Hány tanulója van e „szakközépnek”?

– A 21 osztályközösséget jelentő, s érettségit nyújtó Posta- és Bankforgalmi Szakközépiskolának hétszáz tanulója van, s közel ötszáz képezik magukat a levelező tagozaton. Zömük budapesti – s részben főváros környéki településekről „bejáró” – fiatalok tanulják a szakmát, de a kollégiumi elhelyezés jóvoltából az ország távolabbi részeiből is vannak tanulóink.

– Milyen gondjai vannak az intézménynek?

– Intézményünk tárgyi, tech-

nikai felszereltsége dolgában nincs szégyellnivalónk. Legnagyobb gondot az jelenti, hogy a közös társbérletet jelentő épület öreg, állandóan javításra szorul. Nincs nagyobb össze- jövedeleknél helyt adó aulánk, tornatermünk, nincs felrüss- lést szolgáló udvarunk...

– Az iskola vezetésének mik a legfontosabb céljai?

– A négy évtized jó hagyományait megőrizve az érettségi megszerzésén kívül a szakmai, gyakorlati képzés erősítését tartjuk egyik legfontosabb feladatunknak. Ezt igazolando két év óta nem négy-, hanem öt éves a tanítás iskolai időtartama. S mint eddig, a jövőben is igyekszünk nyitottak lenni az újra.

Az emlékkönyvben egykori diákok – köztük többen mint itt tanító tanárok – szólnak emlé- kükről, társaikról tanáraikról, s az ódon külsejű, valójában örökifjú iskoláról.

Az első évfolyamok tanulója- ként került az iskolába Doros Béla, aki ma a Magyar Posta Rt. elnök-vezérigazgatója;

„Közel 35 éve annak, hogy tanulmányaimat befejezve kiléptem az iskola kapuján, s csak jóval később – 20 év múl- tán – jártam »nevelő iskolám« falai között ismét. Az idő múlása sem változtatott azon, hogy az épület termeinek, ab- lakainak, kiszögelléseinek han- gulatát a zsigereimben ére- zem. (...)» – írja többek között visszaemlékezésében.

Teffner József nyugdíjas ta- nár az intézmény régen volt igazgatóira, nagy tekintélyű szakmai tanáira, kiválóságai- ra emlékezik sok egyéb mellett.

Negyven évet összegző tanu- lalmánál is többet jelent dr. Csala Jánosnak az írása, aki az elmélet és a gyakorlat ki- váló ismerőjeként – a nyugdí- jasevéket is számolva – nem

kevesebb mint fél évszázadon át végzett postai tevékenysé- get, s kisebb megszakításokat leszámítva közel ennyi időt töltött „katedrán”, tanított iskolák- ban hosszú időn át itt az Irányi utcai szakközépben...

30 éven át – 1958-tól 1988- ig – tanított az intézményben Nagy Kálmánné is, akinek visszaemlékezéseit szintén ol- vashatjuk a könyvben.

Dr. Selmei Hedvig – 1954- től 1958-ig az iskola diákja – ma a Posta Vezérigazgatóság oktatási osztályának főelőadó- jaként emlékezik;

„...az iskolanyitás első taní- tási napján 108-an ültünk be az osztálytermek padraiba; 70 fiú és 38 lány... Mennyire vál- toznak az idők! Ha ma végigné- zünk az iskola diákjain, fiút alig találunk közöttük – ezt a pályát ma jobbra a lányok választják. (...) Az élet csodálatos véletle- ne – vagy nem is véletlen talán? –, hogy húsz éven keresztül beosztásomnál fogva nekem volt feladatom ennek a képzési típusnak, országos hálózattá bővített iskolarendszerű okta- tásnak a gondozása. A végzett diákok felkészültségét tekintve meggyőződéssel vallom; a posta akkori vezetése jól dön- tött, amikor létrehozta ezt az is- kolát 1954-ben.”

Az emlékkönyv teljes egé- szében közli Békési Ildikó azon szakirányú írását, amely írás az Egyetemes Posta Egye- sület meghirdette nemzetközi pályázaton szép sikert hozott az iskola számára 1968-ban. Trepák Piroska szakoktató emlékező sorai mellett Sörös Ágnesnek (Söczynek) – egy volt diáknak, mai tanárnak – írása is olvasható az emlé- kkönyvben. Székácsné dr. Ba- tár Ilona tanárnő, Rendszervál- tás az idegen nyelvek tanításá- ban című írásából megtudhat- juk, hogy az új idők kihívásá-

nak megfelelően milyen gyö- keresen újat hozó szemlélet- beli, gyakorlati változáson is esett át az iskolai nyelvtanítás, -tanulás az utóbbi években. A kedvező személyi és tárgyi fel- tételeket magának tudó szá- mítástechnika oktatásáról ír dr. Szenes Györgyné, amely tan- anyag ma is s a jövőben még inkább fontos részét jelenti a szakmai képzésnek.

Dr. Erdődy Zoltánné a leve- lező tagozat vezetője a felnőtt- képzésnek iskolával egy idős – 40 éves – tapasztalatairól szól elfogulatlanul.

Sikerek, megtorpanások, új- rakezdés... – az iskolai ének- kar léteinek tíz évről ír Sándi Edéné, s szívet-lelket melen- gető az érzés, hogy mennyi taps, elismerés, dicséret is övezte-övezi a sikerre rászol- gáló énekkart, amely egyre többet vendégeskedik ma már külföldön is.

Végezetül Odor Judit ta- nárnő írásából idézünk:

„Az utóbbi években korszak- os változás ment, megy vég- be a Magyar Posta életében is. A hatósági jogokat gyakorló hi- vatalnak mindinkább a piacké- pes szolgáltatások nyújtására kell berendezkednie. Napjaink- ban a posta már nem az állam „eltartottja”, egyre inkább jöve- delmet hozó vállalkozás. (...) Ez új feladatot jelent a szak- mára való felkészítést végző középiskolák számára is. Isko- lánk úgy vélekedett, hogy nem elég a régi tantárgyrendszer más szemléletű felrészítése, így új elemzést vezettünk be három évvel ezelőtt – postafor- galmi szakközépiskolák között elsőként – a postatörténet cí- mű tantárgyat. Tanítási kísér- leteinkben formálódott a tan- anyag, amely képzésünk szer- ves részévé vált, s más iskolák is hasznosítják.”

Jandó István

Kéregetés érdekvédelem űrügynén

A Békés megyei Örménykút polgármestere a Postások Független Szakszervezetének – Pofüsz – szegedi képviselőjétől Kovács Páltól az alábbi levelet kapta:

„Tisztelt Polgármester Úr/Asszony!

A Szegedi Postaigazgatóság területén működő Postások Független Szakszervezetének területi képviselője, az- zal a kérelemmel fordulok Önhez, hogy kérelmünket méltá- nyolni szíveskedjen.

Óriási teher nyugszik a postai kézbesítők, felvevők, pénztárosok vállain, kiknek érdekvédelmi szervezete va- gyunk. E szervezet célja e dolgozók munkahelyi megbe- csülése, munkakörülményeik könnyebbé tétele, valamint jogi képviseletük. Érdeklünkben áll a nagybani ügyfelek gyors és pontos kiszolgálása és a velük való együttműkö- dés, mely szilárd alapja a szoros ügyfélkapcsolatnak.

E sokrétű munka az érdekvédelemben anyagi ráfordítá- sokkal is jár.

Ezért kérnénk, ha lehetséges, az Ön területén élő és dolgozó szaktársaink érdekében, minimális összeggel hozzájárulnának a dolgozók érdekeinek képviseletéhez, köszönettel vennénk.

Általunk gondolt, Ön területén dolgozó munkatársaink létszámával arányosan 500 forint támogatás.”

A kért összeget Örménykút Polgármesteri Hivatala az egyes hírforrások szerint átutalta volna, de nem tudta pon- tosan hova. Ezért érintkezésbe lépett a Szegedi Posta- igazgatóság szociális osztályának illetékesével, aki telje- sen nyilvánvalóan döbbenetben állt – ült – a hír és kért tájé- koztatás után. Mellesleg az Örménykúthoz intézett kérést több más, az igazgatósághoz tartozó kistelepülés polgár- mesterei hivatalának hasonló kérdése követte.

Hogy hogyan, az úgy így nem maradt titokban – suba alatt – és több a Magyar Postát, illetve a Postás Dolgozók Szakszervezetét érintő kérdést vet fel.

Ez az érdekvédelmi szervezethez nem méltó „kére- getés” lejáratása a szakszervezeti tevékenységnek. Igaz, hogy nem dűskálunk a szociális célokra fordítható pénz- ben, de ilyen módszerekre nem vagyunk ráutalva.

A levél ugyanis túllép a „függetlenek” portáján, hiszen taglétszámuk elenyészően kicsi, így azt a feltételezést su- gallja, hogy a mi szakszervezetünk, a Postás Dolgozók Szakszervezete sem törődik tagjaival, könyöradományra szorul.

Ettől a nem éppen fair módszertől, amely visszaélésre is lehetőséget teremt, kénytelenek vagyunk elhatárolni ma- gunkat...

Annál inkább, mert értesítéseink szerint a szegedi eset- hez hasonlóan Budapesten is sor került hasonló felszólítá- sokra, melyeket csekk melléklésével levélkézbesítők (?) dobtak be budapesti levélszekrényekbe.

Postás Dolgozók Szakszervezete

Postásbál 1994

